

EU'S UDGIFTER

Budgetudgifterne godkendes af Rådet og Parlamentet i fællesskab. EU's årlige budget skal respektere de lofter, der er aftalt i den flerårige finansielle ramme (FFR) for de forskellige programmer og politikker, såsom samhørighedspolitikken, landbrugspolitikken og i forbindelserne med tredjelande. Fleksibilitetsinstrumenter sikrer, at EU kan reagere i tilfælde af uforudsete behov. Brug af finansielle instrumenter skaber en multiplikatoreffekt for så vidt angår EU-udgifter.

RETSGRUNDLAG

- Artikel 310-325 og 352 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde samt artikel 106a, 171-182 og 203 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002^[1]
- Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013 af 2. december 2013 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2014-2020^[2]
- Interinstitutionel aftale af 2. december 2013 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om ansvarlig økonomisk forvaltning^[3].

FORMÅL

At finansiere EU's politikker inden for rammerne af budgetdisciplin i overensstemmelse med de eksisterende regler og procedurer.

GRUNDPRINCIPPER

Fællesskabets budget overholder de ni generelle regler om enhed, et realistisk budget, etårighed, balance, én regningsenhed (euroen), bruttoopgørelse, specificering (hver enkelt bevilling er afsat til en bestemt udgift), ansvarlig økonomisk forvaltning samt gennemsigtighed, jf. artikel 6-35 i finansforordningen vedrørende Unionens almindelige budget.

Reglen om etårighed skal forenes med behovet for at forvalte flerårige aktioner, som efterhånden udgør en større del af budgettet. Budgettet omfatter derfor opdeltede bevillinger, som består af:

[1] EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1.

[2] EUT L 347 af 20.12.2013, s. 884.

[3] EUT C 373 af 20.12.2013, s. 1.

- forpligtelsesbevillinger, som i det løbende regnskabsår dækker de samlede omkostninger ved retlige forpligtelser, der er indgået i forbindelse med aktiviteter, som strækker sig over flere år
- betalingsbevillinger, der dækker udgifter til opfyldelse af forpligtelser, som er indgået i det løbende regnskabsår eller tidligere regnskabsår.

Heller ikke enhedsreglen overholdes fuldt ud, fordi f.eks. bevillinger til Den Europæiske Udviklingsfond (EUF) (5.3.1) ikke er opført på budgettet. Efter pres fra Parlamentet fastsættes det imidlertid i den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning fra december 2013, at Kommissionen udarbejder en årlig rapport, der giver et overblik over de finansielle og budgetmæssige konsekvenser af Unionens forskellige aktiviteter, hvad enten de finansieres over eller uden for EU-budgettet. Denne rapport indeholder oplysninger om EUF, forskellige udlåns- og låntagningstransaktioner — herunder den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) og den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (2.6.8) — og EU-trustfonde for foranstaltninger udadtil, som har fået større betydning som følge af migrationssituationen.

BUDGETSTRUKTUR BASERET PÅ BEVILLINGERNES ART

1. Aktionsudgifter/administrationsudgifter/aktivitetsbaserede budgetter

Det almindelige budget er inddelt i ti sektioner, en for hver institution. Mens de øvrige institutioners sektioner hovedsageligt består af administrationsudgifter, består Kommissionens sektion (sektion III) af aktionsudgifter til finansiering af aktioner og programmer og administrationsudgifter til deres gennemførelse (teknisk bistand, agenturer, menneskelige ressourcer). I 2018 var de samlede administrationsudgifter på 6,04 % af det samlede budget på 160 113,5 mio. EUR.

Kommissionen anvender en kontoplan, der opdeler indtægterne efter politikområde og aktivitet, hvilket gør det lettere at vurdere omkostningerne ved og effektiviteten af hver enkel EU-politik (»aktivitetsbaseret budgettering«).

2. Den flerårige finansielle ramme (FFR) (1.4.3)

Siden 1988 har Fællesskabets/EU's udgifter været placeret i en flerårig ramme, hvor budgettet inddeles i udgiftsområder med udgiftslofter, som svarer til brede politikområder, hvor udgiftslofterne afspejler hovedprioriteringerne for budgettet for den pågældende periode. Den første programmeringsperiode varede fem år, de følgende og nuværende perioder syv år. De årlige budgetter skal overholde grænserne i den flerårige ramme.

Landbrugspolitikken og politikken for udvikling af landdistrikter er fortsat den største post hvad angår budgetbevillinger, efterfulgt af regionalpolitikken. Nedenstående tabel viser fordelingen af budgettet for 2018 pr. politikområde som defineret under den nuværende flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

Budgettet for 2018 som vedtaget: fordelingen af forpligtelsesbevillinger på FFR-kategorier

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	mio. EUR	%
Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	22 001,5	13,7 %
Økonomisk, social og territorial samhørighed	55 532,2	34,7 %
Bæredygtig vækst: naturressourcer	59 285,3	37,0 %
Sikkerhed og medborgerskab	3 493,2	2,2 %
Et globalt Europa	9 568,8	6,0 %

Administration	9 665,5	6,0 %
Andre	566,9	0,4 %
I alt	160 113,5	100,0 %

3. Flexibilitets- og nødinstrumenter

Ud over de programmerede udgifter til finansiering af EU's politikker som led i de flerårige programmer er der afsat finansielle midler på EU's budget med henblik på at reagere på uforudsete kriser og situationer. Disse særlige flexibilitetsinstrumenter kan anvendes i tilfælde af økonomiske kriser (f.eks. Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen), naturkatastrofer (f.eks. Solidaritetsfonden), humanitære katastrofer (f.eks. nødhjælpsreserven) eller andre uforudsete behov (f.eks. flexibilitetsinstrumentet) i EU-medlemsstater, kandidatlande eller i lande uden for EU. Disse finansielle midler gør det muligt at dække ekstraordinære finansielle behov, typisk uden for lofterne for FFR.

LÅNGIVNINGSTRANSAKTIONER OG FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle instrumenter i form af egen- eller risikokapital, garantier eller andre risikodelingsordninger er blevet indarbejdet i en række EU-programmer for at øge løftestangkapaciteten hos EU's finansielle bistand.

Som led i en pakke af foranstaltninger vedtaget af Rådet den 9. maj 2010 til medlemsstater, der er i vanskeligheder eller trues af alvorlige vanskeligheder, blev den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme oprettet for at yde finansiell bistand i form af et lån eller en kreditlinje garanteret gennem EU-budgettet. Betalingsbalancemekanismen muliggør finansiell støtte til medlemsstater, der ikke har euroen som valuta ([2.6.8](#)). Desuden kan der ydes makrofinansiell støtte i form af lån eller tilskud til tredjelande.

Viften af transaktioner og instrumenter er vokset betydeligt siden 1978 og er blevet endnu større i de seneste år, navnlig gennem Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Før vedtagelsen af Lissabontraktaten blev budgetudgifter klassificeret som enten obligatoriske (hvis de vedrørte traktatmæssige forpligtelser eller retsakter vedtaget i henhold til traktaten) eller ikke-obligatoriske. Mens Parlamentet havde det sidste ord i forbindelse med ikke-obligatoriske udgifter, havde Rådet det sidste ord med hensyn til obligatoriske udgifter. Parlamentet modsatte sig denne sondring, som det betragtede som en indskrænkning af sine beføjelser. Med Lissabontraktaten blev sondringen mellem obligatoriske og ikke-obligatoriske udgifter ophævet, og Parlamentet og Rådet fik fælles beføjelser over hele budgettet ([1.2.5](#)).

Parlamentet har krævet budgetmæssig gennemsigtighed og behørig kontrol af alle transaktioner og instrumenter og anmodet om, at alle udgifter og indtægter, som skyldes beslutninger, der er truffet af eller på vegne af EU-institutionerne, herunder lånoptagelse, långivning og lånegarantitransaktioner, sammenfattes i et dokument, som hvert år vedføjes som bilag til budgetforslaget, og som giver et generelt overblik over de finansielle og budgetmæssige konsekvenser af EU's aktiviteter.

Parlamentets Budgetkontroludvalg afholder et årligt møde med EIB ([1.3.15](#)) med henblik på at undersøge dennes finansielle aktiviteter og udarbejder en årlig betænkning med en vurdering af EIB's tidligere indsats og resultater. Parlamentets Budgetudvalg og Økonomi- og Valutaudvalg besluttede at udarbejde en årlig betænkning med en vurdering af EIB's

nuværende og fremtidige aktioner. De skiftes til at være korresponderende udvalg. Parlamentet anerkender, at finansielle instrumenter kan være værdifulde værktøjer til at øge virkningen af EU-midler, men har understreget, at de bør gennemføres under strenge betingelser, samtidig med at budgetrisici undgås. Til det formål er der medtaget detaljerede regler for anvendelsen af finansielle instrumenter i finansforordningen.

Vera Milićević
10/2018